

טיב הקהילה

שופטים
ב' אלול תשפ"ז

המסע לפרויקט ירושלים

זמני הדלקת הנרות ומצ"ש

הרה"נ	6:48
מוצ"ש"ק	8:02
ר"ת	8:40

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סו"ת א' 8:34	סו"ת א' 9:57
סו"ת ב' 9:21	סו"ת ב' 10:28

גליון מס':

848

טיב המערכת

וידרשת היטב

הרה"ק מקאמראנא מספר בספרו 'היכל הברכה' על הבעש"ט הקדוש שפעם אחת ראה אחד שחילל שבת, והיה מצטער מאוד על כך, כי אמר שאם מן השמים הראוהו הדבר הזה סימן שהוא עצמו פגם בזה הענין, ומן השמים גילו לו שפעם הוא השתמש בתלמיד חכם, וחז"ל הרי אומרים שתלמיד חכם בחינת שבת, ובשביל אדם בדרגתו זה נחשב כמו שחילל את השבת, 'וכן אירע פעם אחד לתלמיד שהיה יושב בליל ט' באב אחר חצות לילה, והיה מייחד יחודים וכותב רזין דאורייתא, כי היה צום נדחה, וגם ברית מילה היה ביום זה, על כן הקיל לעצמו והסיח דעתו מן אבילות... והסיג גבולו של ס"ם הרשע, על כן התגרה בו הרשע באותו שבוע, והביאו לידי כעס גדול, וגרם בכעסו שרשע אחר תחב סכין בבטן רשע כמותו והרגו, ואמר לו הבעש"ט הק' שכל זה גרם הוא, ועשה תשובה גם על זה.'

המדרש אומר 'כל מקום שנאמר 'לשון גנאי הוא, וכל מקום שנאמר 'ישראל' לשון שבח הוא', והנה בפרשתנו אומרת התורה אם יש איש או אשה שהלכו ועבדו עבודה זרה, ודרשת היטב והנה אמת נכון הדבר נעשתה התועבה הזאת בישראל, ועלינו להבין, מדוע כתבה התורה בלשון ישראל? וכי ניתן לומר שאלו שנכשלו ועבדו עבודה זרה הם חשובים?

התשובה נמצאת בתחילת דבריו של 'היכל הברכה' הנ"ל, 'על פי הידוע ממנו האר"י בעל שם טוב, כשהצדיק עושה חטא קל גורם לאיש פשוט חמור', וע"פ דבריו ניתן לפרש את הפסוק כך: שאם הוגדר לך שהשפלים בעם נכשלו בעוון חמור, דע דלך ש'נעשתה התועבה הזאת' בגלל 'ישראל' - כלומר בגלל החשובים שבעם, כי הם נכשלו בחטא קל וגרמו לפחותי העם לעבור על עוון חמור, והדברים צריכים להרעיד את נימי לבנו, כי בכל פעם שאנו רואים שמישהו עשה דבר רע, אזי לא רק שאיננו דנים אותו, אלא נחפש בעצמנו איפה אנחנו פגומים באותו ענין, ונקיים בעצמנו 'וידרשת היטב' עד שנדע מה עלינו לתקן ולשוב בתשובה.

(ע"פ: 'טיב התורה' - שופטים)

יו"ל ע"י קהילת שבת בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ
רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

הרי לך מדבריהם שאם הצדיק נכשל בחטא קל הוא גורם בכך שאיזה אדם פחות יכשל בחטא חמור ר"ל. ואז מסבבים מן השמים שיראה הצדיק זה החטא, ויכיר שהוא זה שגרם לכך ע"י חטאו הקל, ומתוך כך יתעורר לשוב על חטאו הקל, ובכך יעורר תשובה גם במי שעבר בסיבתו על החמור... וצריכים לדעת שהדברים לא נאמרו רק כלפי הצדיקים האמיתיים, שכן גם אלו שאינם צדיקים גמורים, נחשבים הם כצדיקים לעומת אלו הפחותים מהם, וכשהם נכשלים בחטא קל, הם גורמים ג"כ שהפחותים מהם יכשלו בחטאים חמורים.

השפעת שליח מכל חטא קל

והגדר לך ושמעת ודרשת היטב והנה אמת נכון הדבר נעשתה התועבה הזאת בישראל: (ז, ד)

איתא במדרש (במדבר רבה פרשה כ אות כג): 'כל מקום שנאמר 'העם' לשון גנאי הוא, וכל מקום שנאמר 'ישראל' לשון שבח הוא' עכ"ל.

לאור זאת יש מקום להקשות למה נאמר במקרא שלפנינו 'נעשתה התועבה הזאת בישראל' וכי אלו שנכשלו בעוון עבודה זרה לחשובים ייחשבו? ולמה לא יהיו נקראים 'העם'?

אולם ידוע הוא הפתגם שאמרו הגה"ק מהר"ד מבעלזא זי"ע, שכאשר יהודי בוורשא לובש מלבוש עם כפתורים (שהיה אז לבוש המתחדשים) אזי יהודי בפאריז משתמד רח"ל. כי כל עם ישראל הם כגוף אחד, וכאשר יש מום קטן בראש, הוא עושה רושם עצום בשאר אבריו...

זהו שאמר הכתוב שאם 'הגדר לך ושמעת' שהשפלים שבעם נכשלו בעוון עכור ופחות, תבין ש'נעשתה התועבה הזאת בסיבת ישראל' - החשובים שבעם, כי הם נכשלו בחטא קל, והיא שגרמה להפחותים לעבור על עוון חמור.

והדברים מבוארים בהרחבה בספר הקדוש 'היכל הברכה' להרה"ק מקאמראנא זי"ע (פ' שלח דק"ג ע"א בענין המקושש), שכתב: 'על פי הידוע ממנו הר"י בעל שם טוב, כשהצדיק עושה חטא קל גורם לאיש פשוט חטא חמור, כי ידוע שפעם אחד ראה [הבעש"ט בעצמו] אחד מהמוני עם שחילל שבת, והיה מתאנח מאוד על זה באיזה ענין חילל הוא שבת שיראה את זה מחלל שבת, והראו לו מן השמים ששימש עצמו עם תלמיד חכם שנקרא 'שבת', ובוזה נחשב לאיש כמותו חילול שבת. וכן אירע פעם אחד לתלמיד שהיה יושב בליל ט' באב אחר חצות לילה, והיה מייחד יחודים וכותב רזין דאורייתא, כי היה נדחה, וגם ברית מילה היה ביום זה, על כן הקיל לעצמו והסיח דעתו מן אבילות, ונכנס לתחום אותו הרשע, והשיג גבולו של ס"ם הרשע, על כן התגרה בו הרשע באותו שבוע, והביאו לידי כעס גדול, וגרם בכעסו שרשע אחר תחב סכין בבטן רשע כמותו והרגו. ואמר לו מן שכל זה גרם הוא, ועשה תשובה גם על זה' עכ"ל.

וכך כתב הרה"ק מדינוב בספה"ק 'בני יששכר' (מאמרי תשרי מאמר ד' אות ו) וז"ל: 'מקובל בידינו מאת תלמידי הבעל שם טוב זללה"ה, אפילו הצדיק כשרואה איזה עבירה באיזה אדם, הנה זה ודאי אינו במקרה, ולמה הוזמן השי"ת אשר הוא יראה אותה עבירה, על כרחך הוא שיש בידו גם כן שמץ מה מדוגמת אותה העבירה. והראוהו מן השמים בכדי שיפשפש במעשיו. וספרו מתלמידי הבעל שם טוב, שאירע שראה באחד שחילל שבת בפרהסיא, ועמד משתומם למה הראוהו כזאת, ופשפש במעשיו דעל כרחו יש בו עוון כזה, שפשפש ומצא ששמע מקרוב זילותא דתלמיד חכם שנקרא 'שבת' כאמרו בוהר, ושתק, עכ"ל.

אלו הדברים צריכים לשמש כחיוזק לאדם כשהיצר מפתהו לעבור על אחת מהמצוות חלילה, כי אחת מפיתויו הוא שמדובר רק ב'חטא קל', ומלבד מה שיש להשיב לו שאסור לדוש גם ב'חטא קל', צריכים גם להשיב לו שבאמת לא מדובר רק ב'חטא קל' כיון שזה החטא יש לו גם תולדות, ומי יודע כמה דורות הוא יכול להוליד, כי רבות הם המדרגות שיש בנפשות ישראל, וכשהצדיק חוטא הוא גורם מכשול לזה שהוא במדרגה פחותה הימנו, וחטאו של אותו בעל מדרגה נמוכה גורם גם כן מכשול לזה שהוא פחות ממנו, וכך הלאה, ועל כל תולדה כזאת יכולים לומר 'פה כח הבן מכח האב' ר"ל, כי כל אחת חמורה יותר מחברתה, ועל כל אלו מקבל הצדיק הראשון את אחריותו, ומי יודע אם יש לדבר סוף. סמך לדברינו מצינו גם בחז"ל שאמרו (קידושין מ:): 'רבי אלעזר ברבי שמעון אומר, לפי שהעולם נידון אחר רובו והיחיד נידון אחר רובו, עשה מצוה אחת - אשריו שהכריע את עצמו ואת כל העולם לכף זכות. עבר עבירה אחת - אוי לו שהכריע את עצמו ואת כל העולם לכף חובה'.

המוכן הפשוט בזה המאמר הוא שכל יחיד יכול להיות אותו אחד שיכריע במעשיו את עצמו ואת כל העולם. אבל יש מקום שבכוונתו גם כן על התולדות הנצמחים מחטאו, ויתפרש כך: 'לפי שהעולם נידון אחר רובו והיחיד נידון אחר רובו', אם כן יש לחוש שאימרו אדם שהינו רק 'יחיד' וקרוב לדאי שלא הוא יהיה הגורם לתקלה הכללית, וכדי להוציא מלבו הודיע בלשון 'ודאות' שאינו כן, אלא עליו לדעת שגם אם 'עשה מצוה אחת - אשריו שהכריע את עצמו ואת כל העולם לכף זכות. עבר עבירה אחת - אוי לו שהכריע את עצמו ואת כל העולם לכף חובה', כיון שבאמת אין זה רק חטא אחד, ואין הוא יודע כמה תולדות ירגום זה החטא, וכמה חמורים הם יהיו.

ובזה יובן מה שכתוב להלן (פסוק ז) על תיקון זה החטא: 'ובערת הרע מקרבך' - בלשון יחיד, כי מדברים אל הצדיק החפץ לבער מישראל את החטא החמור 'עבודה זרה', ואומרים לו שהביעור צריך להיות 'מקרבך' דייקא, כי בשונו על החטא הקל שנעשה על ידו, יתעוררו לתשובה גם הפחותים שחטאו בסיבתו, ויתקנו גם הם את מעשיהם.

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיר
באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

ערכוני שיחות: 0534-100024

טיב
ההודעות

א. נוהגין לומר מראש חודש אלול עד לאחר שמיני עצרת אחר גמר התפילה בבוקר ובערב את המזמור לדוד ד' אורי וכו', ואומרים אותו לאחר תפילת שחרית, ובערב לאחר תפילת מנחה, ואומרים אחריו קדיש, וביום שיש בו מוסף אומרים אותו לאחר גמר תפילת שחרית קודם אין כמון, וכשאומרים אותו בראש חודש יש להקדים אמירת ברכי נפשי ושיר של יום (מט"א תקפ"א ס"ו, מ"ב סק"ב). ויש נוהגין לאמרו אחר תפילת ערבית (אלף המגן שם סק"י), וכל אחד יעשה כמנהגו (קצה המטה שם סקט"ו).

ב. אם מנהגו לאומרו במנחה, ומתפלל ערבית עם ציבור שאומרו בערבית, י"א דעליו לאמרו שנית עמהם (הלי"ש פ"א ס"ב בהערה).

ג. יש להפסיק באמירת קדיש בין שיר של יום לאמירת מזמור זה, כדי שלא יהא נראה שגם זה הוא משיר של יום (מט"א שם).

ד. יסוד המנהג ע"פ מה שנאמר במדרש שוחר טוב: אורי ברא"ה, וישעי ביוה"כ, ואח"כ כי יצפנינו בסוכה שהוא רמז לסוכות (אלף למטה שם סק"ה).

ה. וכל האומר מזמור זה מראש אלול עד לאחר שמחת תורה ערב ובוקר דבר יום ביומו, אזי הוא מובטח שמוציא שנותיו בטוב ויערב לו, ואפילו גזירה רעה כתובה על האדם מן השמים יכול לבטל, ומעביר מעליו כל המקטרגים ושטנים ומארי תריסין, ומבטל מעליו כל גזירות קשות ורעות, ויוצא בדימוס וזכאין בדין, ועי"ז יבניע כל המקטרגין (סידור האר"ז ל רבי שבת).

תהלים

ו. נוהגין לומר עשרה מזמורי תהלים בציבור בכל יום מימי החול של חודש אלול לאחר התפילה, ומתכוונים לגמור שני פעמים כל ספר תהלים קודם ראש השנה, שהוא כמנין כפ"ר (מט"א שם ס"ח, מ"ב סק"א).

ז. ומתחילין לאחר ראש חודש, כדי שיוכלו לומר יהי רצון שאחר אמירת תהלים בשלימות עם התחנונים. ואחר יהיה רצון אומר קדיש יתום. ואם אין עשרה בשעת אמירת תהלים וממתנינים עד שיבוא אחד להשלים עשרה לומר קדיש, אזי ימתינו מלומר מזמור אחד ויאמרוהו לאחר שישלמו עשרה ויאמר קדיש (שם).

ח. ביהי רצון שלפני אמירת תהלים כתוב עד מלאת ימי שנותינו בהם שבעים שנה, והיא שפת יתר וראוי לדגל התיבות "בהם שבעים שנה". וביהי רצון שאומרים אחר תהלים כיון שאין אומרים ספר שלם, לכן יש לומר הנוסח בזכות מזמורי תהלים שקראנו לפניך בזכות פסוקיהם ותיבותיהם ונקודותיהם וטעמיהם ובזכות השמות הקדושים וכו' (שם).

ט. בעשרת ימי תשובה אומרים יותר מעשרה מזמורים בכל יום, כדי לגמור ספר תהלים פעם שלישית קודם יום הכפורים (שם).

י. כתוב בספרים דהרגיל בתהלים דוחה כל מיני פורעניות ופגעים רעים מעליו ובני ביתו ומשפחתו וכל דורו, ומגלגל עליו ועליהם כל מיני שפע ברכות טובות והצלחות ורחמים וחסדים, ואין לך דבר להגין מפני המזיקין כאמירת קדיש על תהלים, וצריך לומר תהלים במתן ולא לחטוף הפסוקים (אלף המגן שם סקט"ז).

יא. אע"פ שלכתחילה אין ללמוד מקרא בלילה (עי' שעה"צ ס' רל"ח סק"א), מכל מקום י"ל שאין שום קפיא על אמירת מזמורי תהלים בלילה לכו"ע, דכיון שקבע השי"ת

שאמירת תהלים יהיה חשוב כנגעים ואהלות, א"כ ה"ז נחשב כלימוד משניות שזמנו בתחילת הלילה, ואולי אין קפיא כשאומרים בעשרה, ועיקר הקפיא הוא על לימוד המקרא, וכן נוהגין לומר מזמורים אחר מעריב, וגם נהגו רבים ושלמים ע"פ האר"ז לומר ארבע מזמורים הראשונים שבתהלים בלילה קודם השינה (אלף המגן שם בהערה בשם הר"ק מכושטאט וז"ע בא"א ס' רל"ח).

יב. י"א דבחדש אלול מותר לומר תהלים בתחילת הלילה (אמרי פנחס שער ד שבת ומועדים אות ס"ב).

תקוני זמני

יג. יש נוהגין ללמוד כל התקונים של הזוהר הקדוש בימים האלו, ומתחילין בראש אלול ומסיימין ביום הכיפורים (אלף המגן שם סק"ז, כה"ח סק"ו).

למנוח משיח בשרו בימים אלו

יד. רבים וכן שלמים נוהגים שמקבלים עליהם מראש אלול שלא לדבר שום שיחת חולין, ואשרי חלקם, כי אין כל דבר בעולם לסתרת הנפש כמו בלימת פיו משיחה בטלה (יסוד וישר העבודה שער המים פ"ד).

טו. כתוב בספר אחד שכשארם רוצה להתנדב תענית, טוב יותר שיקבל תענית מן הדיבור ממה שיקבל עליו מן האכילה, כי ממנו לא יהיה לו נזק לא בגופו ולא בנשמתו, ולא יחלש עי"ז, וכעין זה כתב הגר"א באגרתו שצריך האדם לייסר עצמו לא בתענית וסיוגים כ"א ברסן פיו ובתאותיו וזהו התשובה וכו' (מ"ב ס' תקע"א סק"ב).

עיקרי של תשובה לימוד תורה לשמה

טז. עיקרה של תשובה היא לימוד תורה לשמה [אחר החרטה והודו על העונות], כמו שאמרו רבותינו ז"ל ויק"ר פכ"ה (א' ה"ה רגיל לקרות דף אחד וכו', והנה הגם שהתשובה מועלת בכל עת, עם כל זה ימים המסוגלים הם מראש חודש אלול עד יום הכיפורים) אגרא דכלה פ"ר ראה.

לעשות ההכנה לראש השנה שהוא יום הדין, אזי כל אחד מישראל מתחיל לפחד ולרעוד, כשמתבונן שהוא הולך לעמוד בדין לפני בית

דין הגדול בשמים ממעל, שיבדקו ויחקרו כל מעשיו שעשה במשך השנה, ומי יודע איזה קנס או עונש יפסקו לו חלילה, עבור מעשיו ומעליו הרעים בשנה האחרונה.

וכנגד זה נותן לנו התורה הקדושה עצה טובה, שכל אחד יעשה את עצמו שופט על כל שערי גופו, ובנוסף לזה יעשה עצמו שופט, שבעצמו יעניש ויקנס את עצמו על כל עבירה שנכשל בה, ועי"ז ינצל מהדין בראש השנה בבית דין של מעלה, כי כשיש דין למטה אין דין למעלה (מדרש תנחומא משפטים ד).

ועל דרך זה כתב הר"ק המגיד מטריסק זי"ע בספרו מגן אברהם (בפרשתו), וכן לשון קדשו: 'ובפרט היום בחודש אלול קודם ראש השנה יום המשפט, יומא דדינא שדינן אז את האדם על כל מה שנהג כל השנה, והדין שרשו בהם 'אלקים' שבגימטריא כמנין 'זה דיין', וכשהאדם הוא בבחינת דיין אמת קודם ראש השנה לדין דין בנפשו, וחוזר ושב בתשובה שלימה, אז כשיש דין למטה אין דין למעלה, וכשיבוא א"ה ראש השנה יומתקו כל הדינים מעל כל ישראל, ויהיה השי"ת בבחינת עומד מכסא דין ויושב על כסא רחמים ויחדש שנה טובה על כל ישראל אבל כשאין דין למטה, יש דין למעלה בבחינת מלך ויושב על כסא דין חלילה וחלילה'. עכ"ל.

יעזור השי"ת, שנזכה לשמור את כל חשוננו ושערי גופנו בשמירה מעלת חטא ושלא נכשל בחשוננו בשום דבר חטא ועבירה ח"ו, ושנזכה להיות מסורים לגמרי בדינו ולא בידי היצר הרע, וללחום ולגרש לגמרי את היצר הרע ואת הרע מן העולם, עד שנזכה שהשי"ת ישחט כביכול את היצר הרע בעת ביאת משיח צדקנו במהרה בימינו, אמן.

הטעם שקוראים תמיד פרשת שופטים בתחילת חודש אלול

לשופט אצל כל שער, וישפוט בצדק את אשר ישתמש בחושים ואת אשר יניח. ושופט הוא אשר יעניש את העובר, כמו כן ישיב האדם שופט את אשר יעניש, היינו אם יזדמן אשר יסתכל בעיניו בדבר האסור או ידבר בפיו את אשר לא ירצה לה', יקבל על עצמו עונש הן בממון לצדקה, והן בגוף בסיוף ותענית וכיוצא, וזהו עיקר גדול לתשובה.

בחודש אלול יש על האדם לשפוט את עצמו על כל מעלליו

וכיוצא בזה איתאגם בספה"ק עבודת ישראל (בפרשתו) וכן לשון קדשו: 'הנה הפרשה הזאת נקראת תמיד בחודש אלול, אשר הוכן העת לכל איש שישבו לבוראו, ונסלח לו מחטאתו אשר חטא כל השנה, על ידי חרטה והרהורי התשובה ובכי ומספר על עוונותיו שעברו ראשו. וכל כך צריך להתמרמר עד שיתגלה מצפנו לבו לפני יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם, והוא יעיד עליו, כמו שכתב הרמב"ם ז"ל בהלכות תשובה (פ"ב ח"ב), וכבר כתבנו שזה כוונת נוסח התפילה, 'והחזירו בתשובה שלמה לפניך', לפניך' דייקא כנ"ל.

לכן הזהירה התורה 'שופטים ושופטים', כי הם נקראים עיני העדה, וכן יש לאדם להעמיד על עצמו 'שופטים', הם העינים שלו לנוכח יביתו על דרכו, ולפסל מעגל נתיב. וכן האזנים ונקבי החושים והפה, כי שבע חללי דגולגלתא הם נקראים 'שערים' לנפש כנודע, וזה 'בכל שעריך', ולשפוט את עצמו על כל מעלליו'. עכ"ל.

על ידי שישפוט ויקנס את עצמו למטה, ינצל מהדין בראש השנה בבית דין של מעלה

ואפשר להוסיף ולבאר עוד הטעם שקוראים פרשת שופטים דייקא בתחילת חודש אלול, כי בחודש אלול כשמתחילים

ידבר דיבור אסור, ולא ילך ברגליו לעשות עבירה, ולא יעשה עבירה בידיו. ועי"ז יזכה במידה כנגד מידה, שיהיו בו הפסוק (ישעיה כו, ב) פתחו שערים ויבוא גוי צדיק, שיפתחו לו השערים של השי"ע עלמות.

האדם צריך למנות עצמו לשופט לקנס את עצמו בכל פעם שיכשל חלילה בעבירה

ועל דרך זה כתב גם הר"ק הבני יששכר זצוק"ל בספרו אגרא דכלה (בפרשתו) כשהוא מוסיף לבאר עפ"ז: למה נאמר גם על 'שופטים', תתן 'לך' בלשון יחיד. דהנה כתבו ספרי המוסר, שהאדם צריך לקנס את עצמו בקנס, על כל תנועה ותנועה שיעבור את פי ה'. למשל, אם יביט איזה ראייה אסורה, או ידבר או ישמע דבר אסור, יקבל על עצמו להתענות או ליתן צדקה, או ללמוד שעות רצופות, וזהו כדמיון השופט המכה ורודה להעובר על דברי השופט.

וזהו כוונת הפסוק, שופטים ושופטים תתן לך בכל שעריך, שראשית הכל צריך האדם לעשות עצמו שופט על כל ז' שערי גופו, שלא יכשל בהם בשום דבר חטא ועבירה. וכמו כן יש לכל יחיד לעשות עצמו שופט, לקנס את עצמו אם יעבור על דברי השופט, ויעשה חלילה איזה עבירה באחד משערי גופו.

ועל פי זה הוא מבאר בספרו בני יששכר (מאמרי חודש אלול מאמר א אות ה) הטעם שקוראים תמיד פרשת שופטים ושופטים תתן לך בתחילת חודש אלול, כי חודש אלול הוא חודש אלול, וזהו התחלת התשובה ועיקרה, אשר הבעל תשובה מחויב להושיב שופט ושופט אצל כל שערי, דהיינו כל החושים אשר המה שערים בארם שפתחם הבורא ית"ש להשתמש עמהם, כגון עינים ואזנים וחוטם ופה וראש הגויה, מחויב האדם להושיב הדעת

טיב הבנין

בריש פרשתו כתיב (טו, יח), שופטים ושופטים תתן לך בכל שעריך אשר ה' אלקיך נותן לך לשבטיך ושפטו את העם משפט צדק. ופירש"י, שופטים ושופטים - שופטים, דיינים הפוסקים את הדין. ושופטים, הרודין את העם אחר מצוותם, שמכין וכופתין במקל וברצועה עד שיקבל עליו את דין השופט. בכל שעריך - בכל עיר ועיר. לשבטיך - מלמד שמושיבין דיינים לכל שבת ושבת ובכל עיר ועיר. ויש להבין למה נאמר כל הפסוק בלשון יחיד, שופטים ושופטים תתן 'לך' בכל 'שעריך' אשר ה' אלקיך נותן 'לך' לשבטיך, הרי מבואר ברש"י שהוא מצוה כללית על כל ישראל, להושיב דיינים ושופטים לכל שבת ובכל עיר. ואם כן לכאורה היה צריך להיות לשון הפסוק כך, 'שופטים ושופטים תתן בכל השערים אשר ה' אלקים נותן לשבטי ישראל'.

כל אחד מישראל צריך להיות שופט ושופט על שערי גופו

ומבאר מרן החיד"א הק' זצוק"ל בספרו נחל קדומים, בשם רבינו הגה"ק רבי חיים וויטאל זצוק"ל, שהפסוק בא לרמז, שגם כל יחיד ויחיד שבישראל, יש לו להעמיד שופטים ושופטים על כל שערי גופו. דהנה לכל אדם יש הרבה שערים, שער הראיה, שער השמיעה, שער הריח, שער הדיבור, שער המישוש, וכל אחד צריך לעשות את עצמו דין על כל שערי.

וזהו מה שנאמר שופטים ושופטים תתן לך לשון יחיד, לרמז שמשם רבינו אמר זאת לכל אחד ואחד מישראל, שיראה כל אחד לגדור לעצמו גדרים וסיוגים בכל שערי גופו שלא יכשל בהם בעבירות, כגון שלא יביט בעריות, ושלא ישמע דברים האסורים, ולא יריח ריח עבודה זרה, ולא

סיפורי השגחה פרטית שנשחרו מערכת ע"י הקוראים קמצן משלם יקר

במסדרון בית הכנסת תלו מודעה שהודיע על מבצע מיוחד למדפסת צבעונית איכותית.

אני ומתפלל נוסף רכשנו כל אחד מדפסת חדשה.

הגבאי שמע שרכשנו מדפסות, והוא ביקש ממני כל פעם שהיה שמחה בבית הכנסת להדפיס מודעות.

כדי שהנטל לא ייפול רק על אחד (עלי), הוא נהג לחלק את העניין ביני ובין המתפלל הנוסף.

הגבאי שמח שהוא לא צריך לרוץ לדפוס כל פעם שצריך מודעה, ואני שמחתי לעשות חסד עם בית הכנסת.

כעבור תקופה התנצל הגבאי בפניי שלחבר השני התקלקלה המדפסת, ואי לכך ביקש שכל ההדפסות יהיו עלי בתשלום. סירבתי לקבל תשלום, בפרט שממצע ההדפסות היו דפים בודדים בשבוע.

ועתה ניגש להשגחה הפרטית: החבר מבית הכנסת מסתבר שהוא לא רצה להיות "פראייר" ולכן לא הדפיס לבית הכנסת בטענה שהמדפסת לא תקינה.

כעבור תקופה הוא הגיע לשאול אותי אם גם אני צריך להחליף כל שבועיים דיו במדפסת? השבתי לו שלא החלפתי כבר חודשים רבים מאז היום שקניתי את המדפסת. הוא לא הבין איך יכול להיות שאצלו הדיו נגמר תוך זמן קצר ואצלי בשבוע בדיו.

ועלות הדיו יותר יקרה מהמדפסת עצמה...

לקח זמן רב עד שעלינו על התעלומה, וזו תירונו: בסוג דיו שהיה למדפסות שלנו שעבד על הזרקה היו חייבים להדפיס דף אחד לפחות פעם בשבוע ואם לאו הדפסו הדיו היה מתייבש. מכיוון שכל שבוע הדפסתי דף אחד לפחות לבית הכנסת, הדיו שלי לא יבש והחזיק זמן רב, ואילו החבר שלא הסכים לנדר דפים בודדים שילם ביוקר על הדיו!!!

בית אמונים 18

המעוניין לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית מוזמן לשלוח אל ר' שמחה סמאולס
פקס: 15326517922
או ל: o.y.wines@gmail.com

שמעתי מאיש תלמיד חכם נאמן וירא אלקים, המשמש בתפקיד של 'מגיד שיעור' במושב זקנים חשוב בתוככי ירושלים עיר הקודש. בתקופה מסוימת שם לב שאחד הזקנים מוותיקי דיירי המעון מתהלך בעצבות, פניו נפולות ועננה שחורה וקודרת סובבת אותו, בתפילותיו היה בוכה רבות וניכר שצער כבד ממלא את לבבו.

והנה אתא ובא חודש אלול, ואותו זקן לא פסק מלעורר ולהזכיר על התשובה, בכל עת מצוא היה מזכיר לחבריו וידידיו 'מען דארף תשובה טאה'!

כראות המגיד שיעור הנאמן שהצער והכאב אופפים אותו מאוד ניסה לדובב את ליבו, ושאלו במפגיע מה מאכזב לו כל כך ומה גורם לו צער כה גדול. אך האיש לא אבה לפתוח את סגור לבבו, הרי בין כך לא תוכל לעזור לי כלום, ולמה לי אם כן לספר לך סתם סיפורים...

אולם המגיד שיעור, שהיה מסור עד מאוד אל הזקנים וחשש לשלומם ולבריאותם, החל לדובבו ולנסות בכל יום מחדש 'לגלות' מה מעיק כל כך על מצפנו.

עד שבאחד הימים נפרץ הסכר, ונפתח ליבו של הזקן, הוא קרא למגיד שיעור הצידה ואמר לו, הנה אסביר לך למה כוונתי כשאני מזכיר כל העת שצריך לשוב בתשובה.

לפני כחמישים שנה (!), פתח הזקן בסיפורו, התגוררתי במושב 'תפרח' הוותיק שבדרום, שבאותה עת החל להיבנות, וחילקו לכל התושבים חלקות אדמה טובים, לכל אחד לפי עניינו ומשפחתו, כדי שיוכל לבנות בה את ביתו ונחלתו. משום מה, קיבלתי אני חלקת אדמה קטנה יחסית לחלקות אחרות, ניסיתי להתלונן ולבקש להגדיל את חלקי, אך נעניתי בסירוב מוחלט, החלוקה כבר התבצעה ונחתמה ואין לערער אחריה!

בליבי החלטתי שאין החלוקה הוגנת ואינה צודקת, כי השכן שלצדי קיבל חלקה גדולה יותר מכדי צרכו, ולפיכך אמרתי לעצמי שאם אין אל מי לפנות בענין אעשה אנכי דין! לעצמי... אני אחליט ואני אקבע היכן יעבור הגבול שבין שתי השדות.

וממחשבה למעשה, באישון לילה כשכל היקום מסביב נם את שנתו, והכל מכוסה בחושך ועלטה, יצאתי עם 'פנס' קטן בידי, התקרבותי בלאט אל השדה עקרתי בכוח את גדר הגבול המפרידה בין שתי השדות, הזזתי אותה בכחמישים סנטימטר אל תוך שדהו של השכן, כך שנמצאת החלקה שלי גדולה בחמישים ס"מ יותר... ובהיות שהייתה זו תווחה של חמישים ס"מ בלבד לא הורגשה כל כך...

כעבור תקופה, שוב קמתי באישון הלילה, וחזרתי על אותה פעולה חלילה, כששוב 'זוה' לה גדר הגבול בחמישים סנטימטר נוספים. וכך נמצא כעבור כמה פעמים שעשיתי בהשקט את אותה פעולה שוב ושוב, שהשטח של החלקה שלי גדל במידה ניכרת על חשבון השטח של השכן.

והנה עתה, כבר חלפו מאז כחמישים שנה, ואנכי זקנתי בשנותי, והנני הולך לעמי, וכשנחתי אל ליבי את אותו מעשה גניבה מבשי, התעוררו בלבי בימי חודש אלול הללו רגשי חרטה קשים. וכשהתבוננתי כיצד אשוב בתשובה על כך לא מצאתי כלל את שאהבה נפשי, שכן אותו שכן לבטח כבר הוזקק 'רעוב' מומן את תפרח, כמו שאני עובתי את המקום ועברתי לדור במעון הורים זה.

ואם כן כיצד אוכל לשוב בתשובה ולתקן את אותו עוון קשה שבדתי, כיצד אוכל להשיב את הגוילה שגולתי משכני, כשאני יודע כלל אם הוא עדיין בחיים, והיכן הוא מתגורר? לפיכך ליבי מלא צער וכאב דבר.

כשמעו המגיד שיעור את הענין המדובר על מה דאבה נפשו של הזקן, נעה ואמר לו, הנה השם יתברך נקרא מלך 'רצצה בתשובה', כאשר מברכים אנו ברכה מפורשת שלשה פעמים בכל יום בתפילת שמונה עשרה בחתימת ברכת השינוי: 'ברוך אֱתָהּ ה' הַרְצֵצָה בְּתִשְׁבָּהּ'! - תתפלל ותבקש מלפניו בזהות שהוא יתברך רוצה בתשובתך, שיוזה אותך ויהא בעורך למצוא את האיש הנגב ולחשיב לו את גולתו. שמע האיש לעצתו של הרב, והחל לבקש ולהתפלל בדמעות שליש בברכת השינוי, שיעורו השם יתברך לשוב בתשובה ולתקן את אשר חטא.

כענין שמפורש להדיא בלשון רש"י ז"ל פרק קמא דעבודה זרה (ח). במ"ש שם: "אמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב, אף על פי שאמר שואל אדם צרכיו בשומע תפלה, אבל אם בא לומר סוף כל ברכה וברכה מעין כל ברכה וברכה אומר". ופירש רש"י: "מעין כל ברכה וברכה - אם היה משבח תלמודו מאריך בחונן הדעת, אם בעל תשובה הוא מאריך בהרצצה בתשובה, וכן כולן" ע"כ.

לא חלפו ימים רבים, והנה ערב אחד השתתף המגיד שיעור ההכבד בשמחת נישואין של בנו של אחד מידידיו, ובעודו מתהלך בין המוזמנים באולם החתונות הגדול שומע הוא מאן דהוא קורא לחבריו בשם משפחתו של האיש הנגב, הוא נזכר מיד בסיפורו של הזקן הכאוב, ניגש אל אותו אדם שנקבו בשם משפחתו, ושאלו שמא הוא נכדו של פלוני שבאותה משפחה, אשר התגורר לפני כחמישים שנה במושב 'תפרח'?

עם כניסתנו אל חודש אלול, החודש היקר המקודש והמבורך, רמזו בעלי המוסר בפסוקי קודש הללו דרכי עבודת איש ישראל במלחמת הייצור.

הנה הנגינה בתיבת 'רִאיתָ' היא 'אולא גרש', אשר סימנה היא בחצי ירח הפוך. - ומשמעותה היא שלא ראית נכון, רק ראית הפוך בסדר של 'אולא גרש', כדי להרחיק ולגרש אותך מן האמת.

כי אם היית מסתכל נכון בסדר עורכי המלחמה, לא היית רואה שהם 'עם רב ממך', אלא היית רואה ומאמר, שהכתוב נצרך לגלות לך זאת 'שהיית בעיניך כאויבים', אבל מצידך לא היה הדבר ברור אצלך, ולכן טעית בהם ונראה לך שהם 'עם רב ממך'.

ומפרש הכתוב הטעם שהסתובב זה שראית את המלחמה כך, מומתת 'בִּי תִצָּא לְמִלְחָמָה עַל אֵיבֶיךָ', שפירש רש"י שצריך הכתוב לגלות לך שהוא 'אויבך', וזה: 'היהו בעיניך כאויבים, אל תרחם עליהם, כי לא ירחמו עליך'.

כלומר, שהכתוב נצרך לגלות לך זאת 'שהיית בעיניך כאויבים', אבל מצידך לא היה הדבר ברור אצלך, ולכן טעית בהם ונראה לך שהם 'עם רב ממך'.

והעצה כנגד טעות זו, ממשיך הכתוב ומפרש 'וְהָיָה כְּקִרְבָּנְךָ אֶל הַמִּלְחָמָה', הנגינה שבתיתב 'והיה' הלא היא מוטעמת ב'זקף גדול', גם נודע שאין 'והיה' אלא לשון שמחה. - כך תהפוך את הקערה על פיה, ובמקום מה שראית בטעות ונתייראת מ'עם רב ממך', ונאית המלחמה בעיניך כדבר בלתי אפשרי. - כאשר תכניס השמחה בלבבך, ותתקרב אל המלחמה ב'זקף גדול' כד"א (דברי הימים ב' יז, ו) 'וַיִּגְבַּה לְבוּ בְּדִרְכֵי ה'!' זקף את עצמך בתוך 'גדול' בקרבך (לא בחיצוניות), אז 'לֹא תִירָא מִמֶּה בִּי ה' אֱלֹקֶיךָ עִמָּךְ', והוא יהא בעורך להכניעם, להתגבר ולנצח במלחמה הפנימית כנגד האויב הפנימי, מלחמת הייצור.

א' לעטביגען אלול!

באחת הישיבות המפוארות שבשכונת 'מאה שערים', שימש לפני עשרות בשנים כריש מתיבתא מורנו הגאון הצדיק רבי חיים אורי פריינדל חבר הבר"ץ העדה החרדית.

בימים הנעלים של חודש אלול מרבה היה ר' חיים אורי בשיחות מוסר לפני הבחורים צעירי צאן קדשים.

באחת משיחות קדשו סיפר על בחור צעיר אחד שעלה ונתעלה ונכנס ללמוד בישיבת נובהרדוק המפורסמת, הוא הגיע עם תחילת הזמן של 'חודש אלול', פתח את הגמרא ברוב חשק ושמחה של אהבת תורה, והחל ללמוד בהתלהבות ובמרץ רב.

והנה לאחר שסיים את סדר חוק לימודו, ניגש אליו אחד מהבחורים המבוגרים שבשישיבה, 'נובהרדוקער' בכל ליבו ונפשו, ופתח עימו בשיחת קירוב, להאיר לפניו את דרכיה וסגולותיה של נובהרדוק.

בין הדברים אמר לו, הנה עומדים אנו כעת בתוקפם של ימי אלול המקודשים, ראיתי אותך בשעת ה'סדר' שלמדת אכן בעו ותעצמות, כראוי לבן ישיבה העוסק בתורתו בכל לב. - אך דע לך שבימי אלול לא מספיק לימוד הגמרא, בימים אלו צריכים אנו לעסוק גם בעסק ה'מוסר' בתשובה שלמה.

והוסיף להסביר לו כיצד עוסקים הנובהרדוקער' בתשובה בימי אלול, שאין הם מסתפקים ב'סדר מוסר' המתקיים בישיבה בימי אלול - שכידוע היה היכל בית המדרש מלא מפה לפה בסדר מוסר של אלול, והיו בחורי הישיבה ביחד עם האורחים הרבים, בוגרי הישיבה שהגיעו מכל רחבי ארץ לעשות את אלול ואת הימים הנוראים בהיכל הישיבה הקדושה, למדיט בספרי המוסר בקול רם, והיה להם 'ניגון' מיוחד ללימוד מוסר של אלול, כשכל בית המדרש רועש וגועש מפחד יום הדין ומקול הקורא 'קדוש אלול'!

אולם, הסביר הנובהרדוקער לתלמיד החדש, שהגיע זה עתה בתחילת אלול אל הישיבה, כל זה הוא בבחינת 'לימוד' של מוסר בלבד. - כאן בנובהרדוק לא מסתפקים רק ב'לימוד' של ספרי מוסר, לקרוא בהתעוררות לב מתוך הספרים בלבד... כאן עוסקים בתשובה שלמה להלכה למעשה!

הוא נטלו אל החלון, והצביע בפניו על היער הגדול אשר מחוץ לעיר. רואה אתה, שם בתוככי היער בין האילנות הגבוהים, חומקים להם מדי ערב בחורים טובים יראים ושלמים מסולתה ומשמנה של הישיבה הקדושה, כדי לערוך בינם לבין קונם 'חשבון הנפש' נוקב ויורד עד חזרי בן, שם עוסקים אנו בתשובה למעשה. ואחר שמגלים את העוונות ואת הדברים הצריכים תיקון, חוזרים עליהם בהתבודדות בתשובה שלמה עד דכדוכה של נפש, ולא זזים משם עד שמקבלים בקבלה גמורה וחזקה שלא לשוב לאותו החטא לעולם, וכך נמצאים התלמידים מווככים נקיים וטהורים לב, בעבודת חודש אלול!

כך היה עומד מורנו הרב רבי חיים אורי, ומתאר בפני תלמידיו את העבודה הגדולה של 'חודש אלול'.

ועוד הוסיף את מה ששמע וקיבל כמו כן על מרן רבינו החפץ חיים זצוק"ל, שבימים של חודש אלול הקימו לו תלמידיו 'בקתה' מיוחדת ביער של היער 'ראדין' הגדולה לאלקים, והיה דרכו במשך כל חודש אלול לצאת הרבה אל היער, ולעסוק בתשובה ובחשבון הנפש, ומדעות רבות נשכחו שם לרוב.

טוב התפילה

אוצרות שכייל דעת מעוררי לב כעבודת התפילה,
לאברכים, בחורים ולכל איש ישראל
מאוצר המנוצר של
הגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

ספר טוב התפילה יעורר את לב המעיין בו ככל צעד ושעל
כעבודת התפילה, ההלכה המהירה כמנהגה ובעמדותיה של
עבודת הלב. עובר דרך כל התפילות המוקדשות וקציעם,
כוח הרעיונות והשמחה כשעת התפילה, וההשתדלות
הגדולה להפחיל לפי סדר התפילה כלא דילוג, חשיבות
התפילה לפני כל פעולה ודבר קטן כגדול, ועניני אמונה
ובטחון המתחזקים ככח התפילה.

הספר כולל פירושים מיוחדים בגדול החשיבות של תפילת
האבות והאמהות על הבנים, חזקת נפלאים כחשיבות
השבת הבוקר, וחשיבות התורה להקדיש על כל רגע
ורגע.

ספר הזכר לכל אברך ובחור, נער וזקן
אשר רוצה לחזק התקשרותו להקדיש
כעבודת הלב וזוהי תפילה.

קו ההזמנות לכל ספרי 'מכון טיב': 0733-22-76-09

מחשבים • מזמינים • מקבלים ללא עלות דמי משלוח:

03-6194114

718-871-8652

הפצה מרכז הספרים

בתלמה רבי יצחק פרידמן

הפצה שירה

ארצות הברית

בתשובה, ויסייע בעדו לשוב בתשובה שלמה, אמן.

מעשה נאה שלקחו בצידו, סיפר לי אחד מוקני וחשובי חסידי
גור, על הוד כ"ק מרן בעל "פני מנחם" מגור זצוק"ל, שהגיע
פעם להשתתף בחתונתו של אחד מתלמידיו האהובים.
בעודם יושבים בשמחת הקבלת פנים שלפני החופה, שוחח
הרבי הקדוש מעט עם הבחור אודות שגב 'יום החופה'
הגדול, ועל ההזדמנות הגדולה לשוב בתשובה שלמה ולתקן
את כל אשר לפניו ביום הגדול.
בין הדברים סיפר החתן לפני רבו, ושח את לבבו שהוא
מצטער על כך שבשנות לימודו בישיבה הקדושה היה
לפעמים מצער ומציק לבחורים בישיבה, משום מה היתה
לו לשון חלקלקות והוא השתמש בה לפעמים שלא בטובה,
להקניט ולצער את חבריו לספסל הלימודים...
לתומה קיווה הבחור, שהרבי בחכמתו ובפנקחותו ימצא
את הדרך 'להרגיע' את מצפוניו, ולהסביר שאין זה כל כך
נורא... כי כך היא דרכו של עולם, והדבר 'מקובל' בין חברים
בישיבה, שלפעמים מקניטים ומצערים אחד את השני...
אך לא כך היה, הרבי הקדוש נרעד קלות, פניו הרצינו עד
מאוד, ואמר בתוקף: **דאס איז נישט פשוט!** אלו הם מן
הדברים שנראים 'קלים' בעיני הבריות, אבל מורמים הם
ביותר!

ומה אוכל לעשות? - שאל החתן בדאגה.
איך פארשטיי נישט די שאלה! [אינני מבין את שאלתך], אמר
הרבי, הלא כל אותם חברים שלך שציערת והקניטת אותם
חיים וקיימים, תקבל על עצמך אפוא במעמד זה של חופתך
לתקן אותם עון קשה, ולאחר החתונה תיגש יום אחד אל
הישיבה הקדושה ותפייס אותם ותבקש מהם את מחילתם.
ועל אתר הוסיף הרבי בגאונותו המפורסמת, שיש לו ראייה
והוכחה ברורה שישנה אפשרות כזו בתורה. דהנה קיימא
לן בפרק קמא דמועד קטן (י:): "חתן שנולד בו געג, נותנין לו
שבעה ימי המשטה, לו ולביתו ולכסותו", עיין שם דרשנין
לה מקרא מצורע.

בוודאי! צהל האיש, הלא זהו סבא שלי, שאכן
לפני שנים רבות התגורר בתפרה, וכיום זוכה
לחתן את נכדו, והנה הוא נמצא עימנו כאן
ועכשיו בשמחתנו. ובעודו מדבר הראה לו, רואה
אתה שם ב'מזרח' למעלה, לצידו של החתן
הנעלה יושב איש זקן, זהו הסבא שלנו, זהו האיש
אשר תבקש!

שמח המגיד שיעור מאוד, על שאינה ה' לידו
לפגוש את האיש המבוקש, הוא ניגש אליו במאור
פנים ברכו בברכת 'מזל טוב' לבבית, והחל
לשוחח עימו מעט, ושאלו לאמר האם זוכר הוא
את פלוני אלמוני שהיה שכן שלו לפני חמישים
שנה בתפרה?

בודאי שאני זוכר ענה האיש, הרי היינו שכנים
שנים רבות, מה שלומו? היכן הוא נמצא כיום?
סיפר לו המגיד שיעור, שכיום הוא עבר להתגורר
במעון הורים הממוקם לא הרחק מאולם
השמחות, והוסיף לספר לו שיש לאותו זקן שכנו
לשעבר ענין חשוב מאוד לשוחח עימו, ענין דחוף
שהוא מצטער עליו כבר תקופה ארוכה, ושואל
ויאיל בטובו 'לקפוץ' לבקר אותו ביקור קצר?
הרי זה לא רחוק מכאן, נקפוץ אליו ונשוב תיכף
אל החתונה!

ניחא, אמר הסבא, נעשה הפסקה קצרה מן
החתונה הרועשת הזו, כדי לבקר את שכני היקר
ולדרוש בשלומו.

תיכף יצאו השנים חרש מן האולם, ופנו היישר
אל המושב זקנים, שם 'הפתיח' את אותו זקן
בביקור חבירו ושכנו היקר. הם הכירו תיכף
אחד את השני, ברכו זה את זה לשלום, והזקן
התרגש עד מאוד לראות לגד עינוני את האיש
אשר יבקש! כיצד מצאת אותו? שאל את המגיד
שיעור, סיפר לו הרב דברים כהווייתן, איך שמן
השמים גלגלו את הדבר בסדר 'טוב השגחה'
העליונה, ובהיכנסו לאחת החתונות המתקיימת כאן באזור
כדי לאחד ברכת 'מזל טוב' לידידו, שמע 'במקרה' [רק מה!]
שקוראים בשם משפחתו של אותו אדם, וכשבירר תיכף במי
המזכיר מצא את האיש הנכון במקום הנכון...

ישבו להם אפוא שני הזקנים יחדיו באהבים, העלו זכרונות
יפים מן העבר, ולאחר מכן פנה האיש אל שכנו בלב נשבר
והחל להתוודות בפניו, הוא סיפר בדמעות רותחות שמה
עידן הוא מחפש ומבקש אחריו כדי לבקש את סליחתו,
הוא גילה לו באותו מעמד את ה'תמימה' הגדולה שעולל לו
בראשית התיישבותם בתפרה, באשר השיג את גבולו ועבר
על מה שכתוב בתורה באפי פרשתא דידן (דברים יט, יד):
"**לא תסוג גבול רשע גבול ראשונים בגבולך**", ופירש
רש"י ז"ל: "לשון 'נסוגו אחור' (ישעיה מז, יז), כשמחזיר
סימן חלוקת הקרקע לאחור לתוך שדה חבירו, למען
הרחיב את שלו. והלא כבר נאמר (ויקרא יט יג) 'לא תגזול',
מה תלמוד לומר 'לא תסוג', לימד על העוקר תחום חבירו
שעובר בשני לאוין". - והנה עתה הוא שב ומתחרט מאוד על
אותה עוולה שגרם לו, והלא מוכן להשיב את הגזילה אשר
גזל, ומבקש מאוד את סליחתו, וכדברו הוציא מכיסו סכום
נאה ומכובד מאוד ושלשל לתוך ידיו של חבירו.

החבר נענה לבקשתו, ואכן מחל לו בלב שלם על הכל, ולא
זו משם עד ששתו שניהם יחדיו כוסית 'לחיים', בברכות
ואיחולים לרוב. הזקן הרעיק עליו ברכות לרוב לרגל
החתונה הגדולה בנישואי נכדו, והודה לו מאוד על שגאות
לקפוץ אליו באמצע החתונה לביקור החשוב, ונפרדו השנים
באהבה וחיבה.

ללמדך, שאכן השם יתברך 'רוצה בתשובה', והרבה
דרכים למקום להמציא לאיש ישראל את האפשרות כיצד
לחזור בתשובה ולתקן את דרכיו. - עלינו אפוא רק לבקש
ולהתחנן על כך, בפרט בימי אלול' הגדולים, המיוחדים
בדיוק לתכלית זו לתקן את אשר צריך לתקן בתשובה
ומעשים טובים, והשם יתברך מצידו יעזור לכל החפץ

והתמיהה מפורסמת, כיצד יתכן שיהא חתן
מצורע כמו ששינוי במשנה נגעים (פ"ג מ"ב),
והלא הנגעים באים על החטא כדאיתא **עברכי**
(טו). על שבעה דברים נגעים באים וכו', ומכיון
שהחתן מוחלים לו על כל עוונותיו כיצד יתבנו
שיבואו עליו נגעים ויהיה מצורע אחר שכבר
נמחלו כל עוונותיו.

וכבר ישבו גדולי עולם על מדוכה זו, ויש שנדחקו
בה על פי מ"ש בפ"ק דברכות (ה): שיש נגעים
שהם 'יסורין של אהבה', והם יכולים שפיר
להימצא גם בחתן, שהרי אינם באים על החטא.
אך יש שדחו תירוצו זה, שאם כן הא ניחא כלפי
הנגעים הנמצאים בחתן עצמו, אבל מה נענה
כלפי כסותו ואצטלותו וביתו, שבהם לא נזכר
שיהיו 'יסורים של אהבה'.

אלא על כרחך עלינו לתרץ, סיים הגה"ק ה'פני
מנחם' את הוכחתו, על פי הר עובדא דגן, שהרי
לא תהא מחילת עוונות דחתן יתרה ממעלת
יום הכפורים, וביום הכפורים קיימא לן להדיא
שאנו מכפר כי אם על העבירות שבין אדם
למקום, ולא על עבירות שבין אדם לחבירו (יומא
פה: רמב"ה הל' תשובה ב, ט ש"א ע"א סי' תרו
ס"א), והרי הנגעים באים על העבירות שבין אדם
לחבירו.

לפיכך לא עזב הרבי את אותו חתן, עד שנתן
לו את הבטחתו ברבר שיגש בעצמו לפייס
ולרצות את אותם בחורים שפגע בהם וציערם,
ויבקש את מחילתם, ורק לאחר שנתן החתן
את הבטחתו וניגש הרבי עם החתן ויצאו אל
החופה.

באחד הימים הגיע אלי אדם שהיה עשיר גדול
מאוד, ולפתע בבת אחת נתהפך עליו הגלגל
מטה מטה עד שנעשה 'יורד' רח"ל, הוא נכשל
במסחר אחד ששלח בו את ידו אשר התברר עד מהרה
כעסק ביש ביותר, ועד כדי כך הגיעה ירידתו שהושיבוהו על
כך במעצר, ובקושי רב הצליח להשתחרר לביתו. - הוא בא
לפני כשהוא בוכה במר נפשו, ומי שלא עבר 'נפילה' שכזו
קשה לו מאוד להבין גודל יסורי הנפש הללו, של עשיר
שנעשה יורד רחמנא לישובו.

שאלתי את אותו עשיר לשעבר, ומה אומרת אשתך על
נפילתך? - סיפר האיש, שמיד מתחילה כשהגיעה הצעת
מסחר זו היתה אשתו מזוירה ומתירעה בפניו שלא יעשה
שום עסקים עם אותו אדם, כי מרגישה היא כאן איזה דבר
חשוד, ושהוא עוד יכניס אותך אל המקום ששמו 'בית כלא'!
כן היתה חוזרת ומהדרת, כמבואר בגמרא (בבא מציעא
פד). שאשה מכרת יותר באורחים. - אבל אני לא שמעתי
לדבריה, וחשבתי לעצמי, אני אינני מתערב לכך בסדרי קילוף
התפוח אדמה ובישול החמין... כן אל תתערבי לי בעסקים
שלי...

אמרת לי לאותו אדם, שיגש אפוא לרצות את אשתו
ולפייסה, כי קפידתה יכולה להזיק לו חלילה, וסיפרתי לו
באותו מעמד על כ"ק אמונו" הגה"ק זצוק"ל בעל 'מערני
השולחן', אשר אמר לפני פטירתו שבעניינים שבין אדם
לחבירו נקי הוא ב"ה, כאשר מעולם לא פגע באיש ולא ציער
אף אדם, כי אלו הם העניינים המפריעים ביותר בפרנסה,
ובפרט קפידת אשתו כידוע.

האיש שמע וקיבל, ואכן לפני פרוס חג הפורים ניגש האיש
אל אשתו עם מתנה מכובדת ונאה, וביקש את סליחתה על
שזלזל בדבריה, והיא אכן נתנה את מחילתה בלב שלם, ולא
עבר זמן רב וקרנו החלה לעלות בחזרה, ועד מהרה חזר לכל
עושרו בהרחבה גדולה.

ללמדנו, שאין לך דבר העומד בפני התשובה, ועלינו רק
לתת את הדעת ולהתבונן במה צריכים אנו לשוב בתשובה
ולתקן את דרכינו, בימים הנעלים והנשגבים של חודש
אלול'ל דגן. א' לעבטיגען אלול'!

קו ההזמנות לכל ספרי 'מכון טיב'

מהגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

0733-22-76-09 מחשבים • מזמינים • מקבלים ללא עלות דמי משלוח:

shivti11@gmail.com

יור'ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109

יהודי יקר! את תחזיק טובה לעצמך, הנך מוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור מגוריך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. המעוניינים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ להדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zeligk@gmail.com or text 718-249-7173